

Επιμ.
Επιμ.
15.12.2011

Το Αιγαίο Πέλαγος

Χαρτογραφία και Ιστορία / 15ος - 17ος αιώνας

Επιστημονική επιμέλεια:

Γιώργος Τόλιας

Κείμενα: Δημήτρης Δημητρόπουλος, Στέφανος Κακλαμάνης, Νίκος Μπελαβίλας, Αναστασία Στουραϊτή Γιώργος Τόλιας

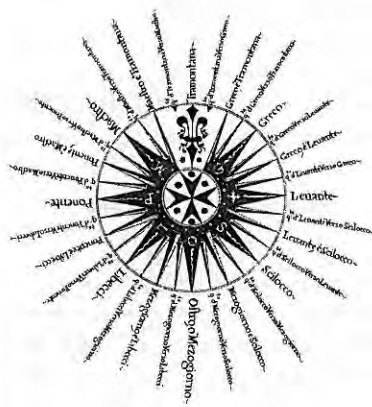
Έκδοση: Αρχείο Χαρτογραφίας του Ελληνικού Χώρου - Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης Αθήνα 2010, σελ. 269

Για έξι περίπου μήνες, στο Μέγαρο Εϋνάρδου, στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου, πραγματοποιήθηκε μια σημαντική για τα νησιά του Αιγαίου Πελάγους και τη Λέσβο έκθεση. Ο τίτλος της ήταν «Το Αιγαίο Πέλαγος. Χαρτογραφία και ιστορία 15ος - 17ος αιώνας» και οργανώνεται από το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας και το Αρχείο Χαρτογραφίας του Ελληνικού Χώρου.

Με την έκθεση των παλαιών χαρτών του Αιγαίου Πελάγους και την παράλληλη έκδοση που τη συνόδευε, με γενική επιμέλεια **Βίκτωρος Μελά** και με επιστημονική επιμέλεια **Γιώργου Τόλια**, το ΜΙΕΤ επεδίωξε - ό-

ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ / 15ος - 17ος ΑΙΩΝΑΣ

ΑΡΧΕΙΟ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

πως και τις προηγούμενες εκθέσεις της Κρήτης, της Πελοποννήσου και του Ιονίου Πελάγους - να αναδείξει τους χάρτες της εποχής εκείνης ως σημαντικά τεκμήρια για την ιστορία της περιοχής που απεικονίζουν, συμπληρώνοντας τις άλλες ιστορικές πηγές που διαθέτουμε, αλλά ακόμα και ως τεκμήρια των συνειδήσεων της κοινωνίας στην οποία ανήκαν

οι χαρτογράφοι που τους εκπόνησαν.

Η εποχή που αποτελεί αντικείμενο της έκθεσης και της έκδοσης είναι μια καθοριστική περίοδος, δεδομένου ότι, από τον ύστερο μεσαίωνα, στο πλαίσιο της λατινικής κυριαρχίας σε ακτές και νησιά του Αιγαίου, οικοδομείται και σταδιακά παγιώνεται η γεωγραφική έννοια και η χαρτογραφική εικόνα του

«Αρχιπελάγους», της λειτουργικής ενότητας των ακτών και των νησιών του Αιγαίου, ενότητας με οικονομικό, γεωγραφικό και εξουσιαστικό χαρακτήρα.

Έτσι η χρονική περίοδος που καλύπτεται αρχίζει με την εμφάνιση του Αιγαίου ως ειδικού θέματος στη δυτική χαρτογραφία κατά τον ύστερο μεσαίωνα και σταματά με την ένταξή του στην Οθωμανική Αυτοκρατορία,

η οποία θα μετατρέψει το Αρχιπέλαγος των Λατίνων σε Οθωμανική Λίμνη.

Το υλικό που παρουσιάζεται είναι μοιρασμένο σε πέντε ενότητες. Οι ναυτικοί δρόμοι του Αιγαίου, Τα νησολόγια και η κοσμογραφία του ουμανισμού, Η παρουσία της αρχαιότητας, Νέες ισορροπίες στο Αιγαίο. Πολεμικά γεγονότα, περιπηγές και αναφορές προς τη σύνθεση.

Οι τίτλοι των κειμένων έκδοσης είναι: Βίκτωρ Μελάς: «Πρόλογος», Γιώργος Τόλιας: «Εισαγωγή», **Νίκος Μπελαβίλας**: «Ο χώρος των νησιών και της θάλασσας», **Δημήτρης Δημητρόπουλος**: «Τα νησιά του Αιγαίου την εποχή της μετάβασης από τη λατινική στην οθωμανική κυριαρχία. 15ος - 17ος αιώνας», **Γιάννης Βλαχογιάννης**: «Ζωή μικρόχωρη στο Αιγαίο», **Αναστασία Στουραϊτή**: «Η συγκρότηση της γνώσης στα έντυπα. Βενετικά Νησολόγια», **Στέφανος Κακλαμάνης**: «Ο Λέων της Βενετίας και η ημισέληνος στο Αρχιπέλαγος. Η ναυμαχία της Παροναξίας (8 - 10 Ιουλίου 1691)».